

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987

BRNO 1990

Blanka K a v á n o v á , AÚ ČSAV Brno

Im Kataster der Gemeinde Ježov, Flur "Nad zahradami", wurden beim Ackern und Rigolen Scherben und menschliche Knochen gefunden. Die Lokalität befindet sich am westlichen Hang eines Hügels östlich vom Tal mit der Verbauung der Gemeinde Ježov. Im oberen Teil des Hanges waren auf der Oberfläche grosse Kreisobjekte im Durchmesser bis 15 m mit einer humusverfärbten Ausfüllung sichtbar, in welchen sich Tierknochen mit Keramik des Lengyelumkreises und des mittelburgwallzeitlichen Abschnittes befanden. Die Keramik und die Menschenknochen lagen verschiedenartig in der oberen Hälfte der bebauten Fläche des Pfirsichhaines und nach der festgestellten Situation waren offensichtlich in diesem Teil die Gräber durch Tiefackerung vernichtet worden. Es gelang kein Grab in ursprünglicher Lage zu finden, die scheinbar ungestörten Teile blieben in Lössbrocken erhalten, die bei der Ackerung umgedreht wurden. Gemeinsam mit den menschlichen Knochen waren keine Scherben, so dass ihre Kulturzugehörigkeit nicht festgestellt wurde.

Es ist nicht ausgeschlossen, dass tiefer hangabwärts unter den Erosionsaufschüttungen einige Gräber und Objekte unversehrt erhalten blieben.

SEDMÁ ETAPA ZÁCHRANNÉHO VÝZKUMU VE VELKÝCH HOŠTICÍCH /okr. Opava/

Vratislav J a n á k , AÚ ČSAV Brno

Záchranný výzkum opavské expozitury v prostoru otevřeného stavebního obvodu na východním okraji intravilánu V. Hoštic pokračoval od července do září na stavební parcele J. Proksche a od října do prosince na parcele R. Kaluži.

Na Prokschově parcele byla skryta plocha o rozměrech asi 12 x 13 m. Pod 40 - 60 cm mocnou orniční /kulturní/ vrstvou bylo zjištěno 14 objektů, z nichž jeden zasahoval do plochy pouze nepatrným úsekem okraje /obj. č. 14/. Zbýlých 13 bylo prozkoumáno v úplnosti. Obj. č. 14 nebyl datovatelný, z ostatních náležely tři objekty kultury s lineární keramikou, šest bylo lengyelských - z nich jeden náležel nejstaršímu horizontu, ostatní byly zřejmě mladší - a konečně čtyři objekty náležely kultuře platěnické. Většinou jde o kruhové jámy s průměrem 150 - 200 cm, příp. jejich části při stěnách výkopu, bylo zde nicméně jedno menší lengyelské a dvě větší halštatská soujámi.

Z jam kultury s lineární keramikou zasluhují pozornost obj. č. 11 a 12. V objektu č. 11 bylo veliké množství mazanice a ve výšce 35 - 50 cm nade dnem v zásypu lokální vrstvička nepravidelného tvaru o rozměrech cca 30 x 30 cm o mocnosti 5 - 8 cm. Vrstvičku tvořil velmi drobný, přebíraný či přesívaný štěrk - velikost jednotlivých kamének zřídka kdy přesahuje 1 cm - a skláněla se mírně od západu k východu. Na ní ležela dnem vzhůru část velké mísy se zátkovitými výčnělky a krokvicovým prstováním a vedle ní zlomek neopracovaného vápence. Podle situace je zřejmé, že vrstvička i předměty byly do jámy smeteny až druhotně, ale situaci lze prozatím jen těžko interpretovat. V obj. č. 12 byly - rovněž sekundárně - dvě lokální kumulace odpadu z výroby štípaných kamenných nástrojů, které poskytly několik set odštěpků. Podle nálezu keramiky - v níž jsou patrné vlivy železovské a šarecké skupiny - můžeme všechny objekty datovat na sklonek vývoje kultury s lineární keramikou.

Lengyelské objekty byly poměrně chudé a nevyskytly se v nich ani zajímavé nálezkové situace; pouze v zásypu obj. č. 4, který je mezi nimi nejstarší, bylo opět velké množství štípané industrie; nekumulovala se však a byly zde i nástroje a polotovary.

Nejsložitější nálezková situace byla v obj. č. 9, rozděleném při výzkumu na sektory A, B a C. Šlo o část /asi 8 m x 4 - 5 m/ protáhlého soujámi, které vzniklo zřejmě tím, že platěnická chata - zahloubená asi 50 cm pod původní povrch, uvnitř se stopami po kulech - převrstvila starší jámy lengyelské /?/ a snad i soudobé, takže soujámi nemá pravidelný půdorys; snad i sama chata byla opatřena nějakými zahloubenými objekty. V sektoru 9 C - při západním okraji zkoumané části soujámi, pokračujícího dále mimo skrytou plochu - byla zachycena nevelká mazičaná destrukce v druhotné poloze.

Keramiky, získaná v roce 1987 v platěnických objektech, se výrazně liší od keramiky z jam téže kultury, zkoumaných na lokalitě v roce 1982. Typologicky je zjevně mladší, takže zde snad máme co do činění se dvěma halštatskými osadami. Zatímco osadu zachycenou v roce 1982

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulik
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Grafická úprava: L. Trávníčková
Na titulním listě: nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
Tisk: **PENTA**
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné